

Öğretim Elemanları Ek Ders Ücret Ödeme Esasları

Öğretim Elemanları : Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileridir.

Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve Dr. Öğr. Üyeleridir.

(1) **Profesör:** En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) **Doçent:** Doçentlik sınavını başarmış akademik unvana sahip kişidir.

(3) **Dr. Öğr. Üyesi:** Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta uzmanlık veya belli sanat dallarında yeterlik belge ve yetkisini kazanmış, ilk kademedeki akademik unvana sahip kişidir.

Öğretim Görevlisi: Ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü bir öğretim elemanıdır.

Teorik Ders : Haftalık ders programında yer alan günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının aktif olarak katıldığı eğitim-öğretim faaliyetleri olup, her saati bir ders yüküne eşdeğerdir. Bu dersler önlisans, lisans, ve lisans üstü (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik) düzeyde açılabilir.

Diğer Faaliyetler: Teorik dersler dışındaki tüm eğitim-öğretim faaliyetlerini kapsar.

A - NORMAL ÖRGÜN ÖĞRETİM

Öğretim üyelerinin haftalık ders yükü en az on saattir. Öğretim Üyelerinin yaptıkları ve yaptırdıkları uygulama, yönettikleri seminer ve doktora çalışmalarının ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. (2547 s. k md. 36)

Üniversite ve bağlı kuruluşlarında, öğretim yardımcılarında kadrolu öğretim görevlileri haftalık ders yükü oniki saatten az olmamak üzere Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir. (2547 s.k. md. 36)

Rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.

Bunların yardımcıları ile bölüm başkanları için haftalık ders yükü yukarıda belirtilen sürenin

yarısı kadardır. (2547 s.k. md. 36)

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elamanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla **en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir.** Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır. **(2914s.k. md.11)**

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. **Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır. (2914 s.k. md.11)**

Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. **Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez. (2914s.k. md.11)**

Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat **17.00'den** sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde yukarıdaki şekilde hesaplanan **ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir.** Yaz ve yarı yıl

tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz.

Bir yarıyıl içinde yapılan her ara sınav karşılığı olarak derse kayıtlı öğrenci sayısına göre;

Öğrenci Sayısı	Ders Yüğü
1 – 50	1 Saat
51 - 100	2 saat
101 - 150	3 saat
151 – 200	4 saat
201 ve daha çok	5 saat

ders yükü sınavın yapıldığı haftanın ders yüküne aynen eklenir.

Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşur (2914s.k. md.11)

Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşur.

Ünvanı	Ek Ders Ücreti Göstergesi
Profesör	300
Doçent	250
Dr. Öğr. Üyesi	200
Öğretim Görevlisi	160

Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp bu unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez.

2547 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca, kendi üniversitelerinin aynı şehirdeki diğer birimlerinden veya aynı şehirdeki diğer yüksek öğretim kurumlarından

görevlendirilebilecek öğretim elemanı bulunmaması halinde, başka şehirlerdeki yüksek öğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve **anılan fıkradaki esaslara göre iki katı ek ders ücreti ödenir.** (2547 s.k. md.40/d)

Görev Ünvanları	Normal Ders Yükü	Maksimum Ek Ders Yükü			Genel Toplam	
		Normal Örgün Eğitim		II. Örgün Eğitim		
		Mecburi	İstekle	İstekle		
Profesör	10	2	18	10	30	40
Doçent	10	4	16	10	30	40
Dr. Öğr. Üyesi	10	8	12	10	30	40
Öğr. Gör.	12	12	8	10	30	42

a)-Ek Ders Ücret Göstergesi

Görev Ünvanı	Normal Ek Ders Ücret Göstergesi	2547/ 40 –d mad Göre Görev. Öğ. Elemanları Ek Ders Göstergeleri (ikinci öğretim) *	2547/ 40 –d mad Göre Görev. Öğ. Elemanları Ek Ders Göstergeleri (İl Dışından Gelenler)
Profesör	300	960	600
Doçent	250	800	500
Dr. Öğr. Üyesi	200	640	400
Öğretim Görevlisi	160	512	320

(*) Hesaplama Şekli ; Örnek: Profesör Ünvanlı Öğretim Elemanı için $[300+300] * \%60 = 960$, Doçent Ünvanlı Öğretim Elemanı için $[250+250] * \% 60 = 800$

b) – Sınav Ücreti

Her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için

belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir.

Görev Ünvanı	Normal Öğretim Ek Ders Sınav Ücret Göstergesi
Öğretim Elemanı	300

B - İKİNCİ ÖĞRETİM

Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel

Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde **ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak**, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücreti ödenir **(3843 s .k. md.10)**.

08.06.1994 tarih ve 21954 Mükerrer sayılı Resmî Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikinci öğretimde görev alacak öğretim elemanlarına ödenecek ders ücretleri ile görevli akademik yöneticiler ve öğretim elemanları ile idare personele ödenecek fazla çalışma ücretlerine ilişkin karar da; ikinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için, dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra vermiş oldukları her ders için , 2914 sayılı yükseköğretim personel kanununun 11 inci maddesine öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile yarı yıl ve yıl sonu sınavları için verilecek ücretler **birer katı fazlasıyla ödenir.**

Görev Ünvanları	Normal Ders Yükü	Maksimum Ek Ders Yükü			Genel Toplam	
		Normal Örgün Eğitim		II. Örgün Eğitim		
		Mecburi	İstekle	İstekle		
Profesör	10	2	18	10	30	40
Doçent	10	4	16	10	30	40
Dr. Öğr. Üyesi	10	8	12	10	30	40
Öğr. Gör.	12	12	8	10	30	42

a)-Ek Ders Ücret Göstergesi

Görev Ünvanı	Normal Ek Ders Ücret Göstergesi	İkinci Öğretim Ek Ders Ücret Göstergesi (*)	2547/ 40 –d mad Göre Görev. Öğ. Elemanları Ek Ders Göstergeleri
Profesör	300	960	600
Doçent	250	800	500
Dr. Öğr. Üyesi	200	640	400
Öğretim Görevlisi	160	512	320

(*) Hesaplama Şekli; Örnek: Profesör Ünvanlı Öğretim Elemanı için $[300+300] * \%60 = 960$,
Doçent Ünvanlı Öğretim Elemanı için $[250+250] * \% 60 = 800$

Ancak, öğretim elemanlarına aynı süre için ek ders ücreti ile birlikte fazla çalışma ücreti ödenmez.

Öğretim elemanlarına ödenecek ek ders ve sınav ücretleri ile personele ödenecek fazla çalışma ücretlerinin toplamı, toplanan ikinci öğretim ücretlerinin %70'ini aşamaz. (3843 s .k. md.10).

b) – Sınav Ücreti (ikinci Öğretim)

Her 50 öğrenci için ($300 * 2 = 600$) gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir.

Görev Ünvanı	İkinci Öğretim Ek Ders Sınav Ücret Göstergesi
Öğretim Elemanı	600

C - YAZ OKULU EK DERS ÜCRETİ

Yaz okulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak üniversite veya teknoloji enstitüsü adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar , Rektörlükçe en geç 15 gün içinde ilgili bütçe dairesi başkanlığının (strateji geliştirme daire başkanlığı muhasebe birimi) hesabına yatırılır. Yatırılan miktar Maliye Bakanlığınca ilgili bütçenin (özel bütçe) mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan özel ödeneğin en fazla % 70'i yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir; kalan kısmı ise üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

Yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına, verdikleri dersin kredi ve saati, yabancı dilde eğitim yapılıp yapılmadığı ile derse kaydolun öğrenci sayısına göre, 11.10.1983 tarihli ve **2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde unvanları için öngörülen ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücretinin ise üç katını geçmemek üzere, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu tarafından belirlenecek tutarda ders ve sınav ücreti ödenir.** Bu fıkranın uygulanmasında, son fıkrasının ilk cümlesi hariç olmak üzere 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi dikkate alınır.

Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim elemanlarına, kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

Bu maddeye göre yaz okulu açılabilmesi için Yükseköğretim Kurulundan uygun görüş alınması zorunludur.

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerince, öğrencilerden para tahsil etmeksizin yaz okulu açılması halinde bu madde uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir. (2547 s.k. geçici 26 ncı md.)

D - TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI EK DERS ÜCRETİ

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu kararlarında belirtilecek tarihlerde asgarî iki eşit taksitte alınan öğretim ücretleri, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar, Rektörlükçe en geç onbeş gün içinde ilgili bütçe dairesi başkanlığının hesabına yatırılır.

Toplanan öğretim ücretlerinin % 30'undan az olmamak üzere üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu tarafından belirlenecek kısmı, bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere yüksek öğretim kurumlarında yer alan mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek kaydedilir. Geri kalanı ise, ilgili kurumların bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilerek 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) ve 19.11.1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak **2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretinin her halükârda on katını ve aynı**

maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçmemek üzere bu eğitim programında fiilen ders veren öğretim üyelerine ek ders ve sınav ücreti; 3843 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre bu program için görevlendirilen idarî personele fazla çalışma ücreti olarak ödenir. Özel ödeneğin harcanmayan kısmı, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim üyelerine kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

Bu maddenin uygulanmasında yukarıda belirtilmeyen hususlar hakkında 2914 sayılı Kanun ile 3843 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir. (2547 s.k. geçici 27 inci md.)

E – KURS, SEMİNER ve BENZERİ HİZMETİÇİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİNDE ÜCRETLE OKUTULACAK DERS SAATLERİ

Hizmetiçi Eğitim, Kurs ve Seminer: Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanları ile Yabancı Uyruklu Elemanları Geliştirme Eğitimi Yönetmeliği, Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, Aday Memurların Yetiştirilmesine Dair Genel Yönetmelik hükümlerine göre yürütülen faaliyetler ile kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerini,

Ücretli Ders Görevi: Hizmetiçi eğitim, kurs, seminer ve benzeri hizmet içi eğitim etkinliklerinde ders vermekle görevlendirilen eğitim görevlilerine verilecek haftalık ücretli ek ders saatlerini,

Eğitim Görevlisi: Kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerinde ücretli ders görevi verilenleri ifade eder.

Eğitim görevlilerinde aranacak nitelikler

Kurs, seminer ve benzeri hizmet içi eğitim etkinliklerinde görev alacakların;

a) Yüksek öğrenimli olmaları,

b) Uygulanacak eğitim programında yer alan konularda gerekli bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları,

c) Üniversite öğretim elemanlarından görevlendirilen personelin öğretim üyesi, öğretim görevlisi veya okutman olmaları,

d) Üzerinde resmî görevi bulunmayanlardan görevlendirilenlerin, eğitim programlarında yer alan konularda tecrübeye dayalı bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları şartları aranır.

Ders görevi:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesinde; Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur.

Ders ve konferans ücretleri:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ıncı maddesinde;

(Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 – 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir.

(Değişik ikinci fıkra: 21/3/2006 – 5473/3 md.) Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan

özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25 fazlasıyla ödenir.

Bu madde kapsamında ücretle ders vermek üzere yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ek ders ücreti ödenir.

Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.

Ücretle okutulabilecek ders saatleri sayısı

Kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerinde ücretli ders görevi alacak olanlardan;

a) Kurum içi personele; günde 5, haftada 25 ve yılda 250 saati,

b) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek personele; haftada 15 saati,

c) Üniversite öğretim elemanlarına; 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda belirtilen

zorunlu ve isteğe bağlı ek ders saatini,

d) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfındaki personele; çalışmakta oldukları kurumun ek ders görevi ile ilgili mevzuatında belirtilen zorunlu ve isteğe bağlı ek ders saatini,

e) Üzerinde resmî görevi bulunmayanlara; haftada 25 saati aşmayacak şekilde ek ders görevi verilebilir.

Görevin fiilen yapılması

Bu Esaslara göre ek ders ücreti ödenebilmesi için ders görevinin fiilen yapılmış olması şarttır.

Kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerinde yönetici olarak görevlendirilenlerin, fiilen yerine getirdikleri ders görevleri hariç, bu görevleri ek ders görevinden sayılmaz.

Ücretli ders görevi verileceklerin tespiti

Aranan nitelikleri taşıyanlardan kendilerine ücretli ders görevi verilecekler, ilgili kurumun en üst amirinden alınacak makam onayı ile görevlendirilir. Alınacak onayda ders görevi verileceklerin adları ve unvanları, girecekleri ders ve saat sayıları ile ilgili mevzuatı çerçevesinde belirlenen ödenecek ek ders ücreti miktarı belirtilir.

F - DİĞER HUSUSLAR

1- Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan eğitim-öğretim faaliyetleri için ödenecek ek ders ücretinin tespitinde, haftalık ders yükünü doldurmuş olma koşulu aranmaz.

2- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun31 inci maddesi uyarınca ders saat ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.

3- Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartı ile denklik esas alınır. Derslerin içerikleri ve teorik/uygulama bileşenleri üniversite senatosunca belirlenir.

4- Öğrencilerin aktif olarak katıldığı uygulamalı dersler ile teorik derslerin uygulamalarının ve laboratuvar, tıbbi ve cerrahi klinik uygulamaları, seminer ve diğer benzeri faaliyetlerin her saati bir ders yüküdür.